

Jaroslav Hulák

V hodině dvanácté

Cherm

Praha 2008

Vychází s podporou Ministerstva kultury České republiky, za přispění Nadace Český literární fond a Nadačního fondu Obce spisovatelů

© Jaroslav Hulák – dědicové, 2008

© Cherm, 2008

ISBN 978-80-86370-34-7

**V hodině
dvanácté**

Věnování

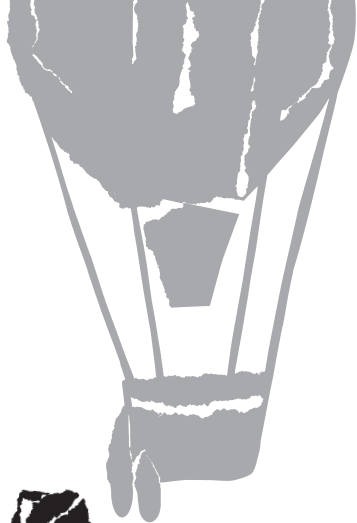
Než usnu věčně
věnuji vděčně
přátelům stálým
(leč pozůstalým)

Z ulity
vyjdu jako ulitý
začnu žít znova
krásně oblý

odvrhnu ženy
a plané snění
vyzvu nás všechny
k samooplození

Věřím jen životu –
mnohotvárnému
v němž si každý sám a po svém
hledá svou cestičku k smrti

**Dobrý den
pane
Gauguin**

Dobrý den pane Gauguin

V tom Tahiti již trochu vyprchalém
zazní ti znovu všecka známá jména
když v zasnění prodléváš nad obrazy
a zastavíš se chvíli u Gauguina

1

(útěk)

Ta smolně hnědá figurina
nezjihne v jeho objetí
okolo nich si sedá můra
nesedne si zas odletí

Muž vzdaluje se často ženě
dosud ji drží v objetí
jejich láska se rozdvojila
láska ta můra odletí

Hoch sklání zarmouceně hlavu
však ona v jeho objetí
se dívá nevýslovně cize
brzy mu celá odletí

2

(a zlato jejich těl...)

V otevřeném klíně
Tvoří střed obrazu
Vzpomínám si...
Nesmyslně smyslné

Ruka té napravo
Viděl jsem ji také
Pokud si pamatuju
Hladila ten klín

3

(Manao Tupapau)

Při vší té hrůze
s níž jsi sama doma
musím se usmívat
baba vzadu je chromá

A hrbolek tvých zad
Co se vždy navzpomínám
na jednu divošku
která odešla jinam

4

(ňadra s červenými květy)

do jedné věty:

Chtěl bych ty kytičky

od té vlevo

tu znám

Ty kryso
ty mi podhryzáváš duši
a já se ještě směju
ač to tuším

Jen někdy v noci
strach mi nahání
jemné a něžné
tvoje hryzání

Protože vím
jak to na světě chodí:
má loď se potopí
a krysy přchnou z lodi

Vím to
a přece mě to neodradí
natáhnu ruku –
kožíšek ti hladím

Dejte mi napít
z malého pohárku
dejte mi napít
jsem plný oharků
jsem jako troud

dejte mi napít
mám žízeň po kráse
dejte mi napít
ta krása nedá se
zapomenout

každý den před spaním
vzpomínku zaháním
už kolik let
živote přísný
konečně křísni
chci se rozhořet

Chvála aviatiky

odlet

Země mne opustily

Už utich rozpustilý
křik dětí na hrázi

Tvůj smích mne provází
anděli něžně bílý

A potoky se slily

úzkost

Proč by ses schovávala
před dveřmi božími
dušičko malá malá
víš co je za nimi?

Buď se vším usmířena
když trneš ve výši
vždyť kromě Jeho jména
nikdo tě nevzkřísí

veliký let

nikdo tě nevzkřísí
a vrčí vrčí si

vzduch lehký jako kdysi
mne lehce obestřel
dívám se na obrysy
žhavých nebeských těl

Měsíc je na dostřel
o tom jsme vždycky snili
sladce mne rozechvěl
dotek tajemné síly

tišivý hlas techniky:

Ikare nedočkavý
tvou úzkost беру ti
slunce ti neroztaví
parafín perutí

Sbohem dobo balónů
nenávratné časy
země kynula jsi
makovicím balónů

Koš se houpá na konci
v idylickém letu
vzdalují se světu
kdy budeme na konci?

Kam se poděl asi
splasklý obal balónu
šaty příští krásy?

Můj první let
oblétám svět

Zaprodán technice
jež mámí mladou hlavu
přelétám věže hradů
lesy a vesnice

Přelétám topoly
jež podemílá řeka
i skřivan se mě leká
a padá do polí

Vysmívám se světu
kroužím piruetu

Jsi nepatrný ořech
Jak cípek políčka
ztrácí se maličká
pevnina v hrnci moře

Jsi dojat krásou země
tu slzu utři si
nikdo tě nevzkřísí
až přitáhne tě země

Nikdo tě nevzkřísí
a vrčí vrčí si

chvála aviatiky

I když jednou možná
na ni zahynu
vzdám se nové lásce
mne zmámily sladce
páry benzínu

Milenko tys hrozná
ze tvých osidel
chtěl bych odejít

ale možno žít
znovu bez křídel?

Až tvé srdce pozná
doopravdy vše
až ti učarují
obláčky jež plují
vzdušné rozkoše

Řekneš bez váhání:
I když zahynu
vzdám se nové lásce
mne zmámily sladce
páry benzínu

Jízda vlakem

Ujel mi vlak
a tak
mám chvíli
vzpomínat

Můj první vlak!

Dřív nežli parní stroj dojal mě oblak páry
v němž v dálce vznášelo se nádraží
a její syčení jak hukot Niagary
a živý plot co tam stál na stráži

A potom jsem ho poznal plný zdravé síly
jak plivá koláčky a lulá do štěru
ty dětské nectnosti mě mile okouzly
schoval se jako já za dětskou zástěrku

A když mě vlídně vyzvaly dřevěné schůdky
já okouzleně na lavici kles
očekávaje odjezd nenadálý prudký
Byl to můj vlastní stroj a vynález

Metrová kola: Zaplatíš to krkem
zaplatíš to krví

já: Ale budu prvý
ale budu prvý

První tráva stála na mezích
časná vesna
skrytý v roklích připadal mi sníh
jako ze sna

Ještě tehdy ač jsme jeli v dáli
vzpomenu si
že klikatě cesty lemovaly
bílé husy

V zámeckém parku přešlo spaní
baronesu
když rozlehlo se varování
modrým lesům

A lesům na klíně
seděly samoty
v horách a v rovině

Běžte lesy, běžte vesnice
poděkujte technice!

Poděkujte parnímu stroji!
Teď stojí

Vystupuji do stanice
Čičenice Čičenice

Dnes odjždím a rozloučit se bojím
V dálce mě nikdo nečeká
Čeká mě osud člověka
nakonec býti pokryt chvojím

Na trati:
Motýl letí
přeletí
jako záblesk
perleti

Na trati:
Chvilé letí
odletí
týdny roky
staletí

Na trati:
Mysl letí
zaletí
v šťastné chvíle
před lety

Na trati:
Duše letí
uletí
do ráje
či prokletí

Dnes je mi tak teskno
už se nevrátí
okouzlení
dětské závratí

V mém srdci ryjí ostré nože
sténám potají
když při odchodu jejích nožek
schůdky skřípají

Má duše v naději se topí
srdce zbabělce
že najde můj poslední dopis
ve své kabelce

píšu: Než odnese mě vlak
odpusťte mi

ona: Už odnesl vás vlak
v cizí zemi

Běžte lesy, běžte vesnice
co můžete nejvíce

Řekněte parnímu stroji
ať stojí!

Vystupuji do stanice
Čičenice Čičenice

A zatím co mě mučí
vnitřní boj
sebevědomě hučí
parní stroj

Pára vytéká z trubic
do květin
i v zániku se chlubíc
napětím

A myšlenek mě bodá
celý roj
jsem jenom člověk škoda
a ne stroj

Zatímco z lodi utíkají krysy
spravedliví se také nemodlí
rukávy vyhrnuté, pískají si
a nedbají na vlastní pohodlí

spravují plachty, nastavují ráhna
svazují lana, jež se rvou jak nit
a nejvíc ze všeho se štítí bahna
do něžž by se mohli zabořit

A když už někde u dna tonou krysy
potápějí se, piští ve křečích
loď v dálce vidí vytoužené mysy
a narovnává se. Je v bezpečí

Odjezd

Kam odjíždím? Zdá se, že nikam...

Vlak do mlhy se líně sune

Je mi tak cize, že vám vykám...

Ty stráně byly kdysi slunné

dnes je tu náhle všechno cizí

les patří listí, pole honcům

nic k důvěrnosti nevybízí

Je hodně smutno koneckonců

Všecko se odevzdaně kloní

a očekává příští mízu

Vzpomínám si: tamhle jsem loni

na kopci viděl zlatou břízu

Teď je tam mlha. Clona deště

snad i tím sklem sem proniká

Tykejme si zas. Moh bych ještě

ze zoufalství ti onikat

Buďme si blízcí. Mlha sedne
opadne i mé krátké hoře
Ozáří slunce neposedné
oráčka – na poli si oře

Můj klid

Jen někdy mě to náhle přepadne
jen někdy se mi to zdá nesmyslné
jako .ájg! kiq½jů%Hk
nebo w8é¼:a§

Běžím k oknu
a dlouho tisknu čelo na sklo

Jinak jsem klidný

Chytit, co prchlo pod rukama
co tálo pod prsty...
co paměť radši rychle sama
pohřbívá pod prstí

Život se zvolna mění v snění
Bylo? Nebylo? A není!
Dík za ten lék
lék zapomnění

Slabá svalová křeč
a říká se tomu láska

Slabá svalová křeč
a říká se tomu nenávisť

Slabá svalová křeč
a říká se tomu smrt

Je to tak krásné
tát a tát
mít namále
hrát hry
a ztrácet víc
než korále

Je to tak něžné
tát a tát
a nechat v sobě roztát
všecky sněhy
A potom dlouho poslouchat
jak vybuchují
megatuny něhy

Co nezhasne
jsi ty, můj sne!
To slunce spíš
jednoho dne
mi nevyjde
A ty to víš!

Udělám si tě k večeři
má dívko klasická
pořád mi nikdo nevěří
žes chutná lasička

Pochybovači nemožní
k čemu mě doženou:
upeču si tě na rožni
nádherně staženou

Budeme tě jíst spolu
co nám v tom celkem brání
a házet kosti dolů
na vegetariány

Přijď večer
zatopím ti v krbu
Čím?
Za uchem se drbu...

Seberu svoje veledíla
hodím je tam
Nač je tam díra!

Mé básně stejně
skládáš ty
a líbat se dá zpaměti

Až bude krb
příjemně sálat
zbytek děl slupnem
jako salát

I kdyby mi k poezii
chyběla
všecka látka
ty mi ji přineseš
ty sladká

Kdyby se na světě
ztratila
všecka krásná slova
vynaleznem je
spolu znova

Je starobylý útvar óda
To nevadí
snad se to poddá

Mám prostě chuť psát na tě ódu
Zavedu znova
starou módu

Usmívej se mi při té ódě
a všechny starosti
pusť k vodě

Sentimentální omáčku
s jinými si jez
s růžovou přílohou
anebo bez

Ale já ti musím
ať je ti to nemilé
hřebelcovat duši
jako kobyle

Převrhnout se
do škarpy zapomnění
cachtat se v loužích
dětských vzpomínek
nemyslet na tvůj
vlažný čenich
a dusit v sobě
každý plamínek

Jdi k ďas
se svou oblou paží
i s jamkami
a dolíčky!
Nechala jsi mě
na holičkách
tak budu mít rád holičky

Bude to fantastický večer
bez prošení
a bez rvačky

holička se mi ráda svleče
holička nezná vytáčky

Telefon bude zvonit planě
teď mám holičku v náručí
Zasměju se mu
plivnu na něj
ať už mě probůh neruší

Snad mi chceš říct
ať nejsem zhnusen
že bude všechno
jako dřív
Ne nezvednu ho
nezvednu se!
Jsem mrtev mrtev
ač jsem živ...

Vzpomeň na mne
buď mě plná
každým kloubečkem mě cit'
v moři mysli že jsem vlna
navečer si se mnou sviť

Ať tě jiní objímají
třeba z tebe derou šat
Já tě budu v morku hájit
uvnitř v kostech budu hřát

I pak
až přijde ta zpráva
bez pláče si připomeň
že jsem strom a že jsem tráva
že jsem čerstvý lesní peň

na němž sedíš v zamyšlení
zahleděná do mlází
že tu jsem a to co není
že je to co odchází...

Ze života hmyzu

1

Jen dlouhou písni – jinak nevyzpíváš
svůj život. Vyznání své víry
Co na tom mění, že se díváš
na život jenom z hmyzí škvíry?

Před chvílí ještě člověk! Teď už sekáš
na všechny strany tykadly
Nemožná věc. A trochu leká
Skok k oknu! V tom se zrcadlím

Ach, u všech parazitů světa!
Tam měsíc svítí zas
a teskně plouhá nad krovky
jak včera v stejný čas

Však dneska trochu výš
tak o metr dva zvíci
jak odpovídá perspektivě
příslušné pro štěnici...

Co dělat? Vidím, že jsi v právu:
během dvou let se člověk změní
Mám jinou, malou, hmyzí hlavu
mým eldorádem jsou teď stěny

Ba ano, prostuzené zdivo
dvě léta těsně svíralo
mou duši nelidsky až snivou
(a jak ty říkáš, zhýralou)

Ve škvíře pokoje tě snění
jež staví v stále stejné pózy
k neuvěření snadno změní
Prožluklé metamorfózy!

3

Z regálů – zakryt malým součkem –
vyhlížím mezi knihami
Proč jsem se nestal hezčím broučkem
který by šimral na dlani?

Tak nepříjemný pro člověka
jsem dávno nebyl již
Bezmocně nožičkama sekám
když mě odhodíš

Zmateně mezi křesly běhám
hledám úkryt spásný
aby netrpěla tvá něha:
vždyť jsem strašný!

Já počítat měl s tímhle citem
ach, já bloud!
Kdo by se mazlil s parazitem?
Zašlápnout!

Ušetř mě! Polož botu zpátky
Proč jsi ji na mě zvedla?
A vyslechni můj příběh krátký
třeba nevolí zbledlá

Já také býval člověk jako ty
míval jsem oči místo tykadel
a bílou rukou místo nožek
jsem často jiné ruce rozechvěl
Já toužil po kráse
a krása přicházela
ukrytá do veršů
či do bílého těla

Já navykl si jíst
když po kráse jsem lačnil
A dnes je tentýž cit
pro tebe krvelačný
Já ze studánek pil

když hrdlo vyprahlo mi
a dnes jsem stejnou touhou
tvou trpělivost zlomil

Tak se vše změnilo
jak časem kysne víno
Vinou mé samoty?
Co je tím vlastně vinno?
Kdo na to odpoví
kde dojdu dobré rady?
Nenajdu odpověď:
už zmlklo i tvé mládí
a mému toužení
jež zůstalo ti cizí
dala jsi za ženy
případný název: hmyzí!

A to je vše. Já vím
že s prvním úsměvem
tvé zlaskavělé líce
vylezu ze škvírky
zatoužím ještě více
A pěkně poprosím

tak, jak se osud prosí:
abys mi dala pít
alespoň kapku rosy
abys mi dala jíst
alespoň sousto pelu
abych směl rovnat dál
krásu jen tvému tělu

Ty mlčíš. Dobře znám
tu propast, jež nás dělí
Dva roky. Od března
jsme krásu neviděli

Ale dnes první den
srovnala jsi mě s hmyzem
Nebyl jsem překvapen
ale znělo to cize

zazněl v tom umírák:
smutno je v hmyzí říši
zašlápnu tě a tak...
A právě proto píši

Tkáni pavučiny

Pavouk: Navštiv mě po ránu
když slunce málo pálí
zlíbám tě rozespalý

Mouchy: Tvá sladká řeč mě šálí
než ještě zůstanu

Je krásné jaro žití
teď v rose jež se třpytí
jdem smočit hruď
a zasedáme k pití

Slavíme velké křtiny
náš bzukot není jiný
když plní les
než hudba slonoviny

Nechce se mi teď sténat
v hebkém předivu tenat
vždyť paže mé
jsou hravé tlapky štěnat

Při svitu jitřenky
dokončí svoji síť
až navečer mě chyt'

Pavouk: Má síť je rozprostřena

Ať není každý uzlík stejný
jen když je dobře utážen
mladá a krásná pojdte sem
láskou má pro vás začít den

žádná nebude ušetřena

Na konci některé
z tisíce uliček
své kroky zastavím
udělám uzlíček

Mouchy: Nevím – jsme tak zmatené
děsím se tvých chtivých paží
a tvé pohledy mě mrazí
třebaže jsou vznešené

Nevím – cítím hrozný strach
a zas toužím po tvé říši
ta touha se neutiší
dokud nepřejdu tvůj práh

Nevím – roztrásá mě mráz
když mímím tvé vášné síť
nechej mě teď na úsvitě
chyť mě – ale dej mi čas

Pavouk: Navštiv mě v poledne
když slunce žhne a praží
vezmu tě do svých paží

Mouchy: Co tvoje oko blaží
když na mne pohlédne?

Jak křídla přikryl nás
naš rozpuštěný vlas
až ruce milostné
ho shrnou z těla zas

Slyšíš ten divý svist
to přilétáme jít
a v pravé poledne
padáme do smetišť

Jen chvílečku mě nech
ať zjemní se můj dech
na vonné mršince
a voní jako mech

A v záři sluneční
upevni svoji síť
až navečer mě chyt'

Pavouk: Má síť je rozprostřena

Ať není každý uzlík stejný
jen když je dobře utážen
zralé a krásné pojdte sem
láska vám bude obědem

žádná nebude ušetřena

Na konci některé
z tisíce uliček
své kroky zastavím
udělám uzlíček

Mouchy: Tuším sladké milosti
ve tvém prudkém objetí
krásu tichých místností
v pohádkovém doupěti

Tuším noci bez konce
strávím je na loži
tvé ruce se lehounce
na má ňadra položí

Tuším kterak pobledne
na mých tvářích dívčí jas
zmalátnělou v poledne
nechytej mě – dej mi čas

Pavouk: Navštiv mě zvečera
když slunce málo pálí
zlíbám tě rozespálý

Mouchy: Vzpomeň si na své chvály
abych je slyšela

Slýchaly jsme je rády
tvé řeči vodopády
a ještě dnes
šimrají nás a svádí

Nevědouce kam jíti
jako po sladkém pití
my poprvé
toužíme po tvé síti

Chyt' si mě u kapradí
tvá ruka jež mě hladí
mě vrátí zas
do časů mého mládí

Než slunce zapadne
dokonči svoji síť
a navečer mě chyt'

Pavouk: Má síť je dokončena

Ať není každý uzlík stejný
jen když je dobře utažen
pokorné krásné pojdte sem
láskou se pro vás skončí den

žádná nebude ušetřena

Na konci některé
z tisíce uliček
své kroky zastavím
udělám uzlíček

Mouchy: Víím, že čekáš u dveří
dávno dokončil jsi síť
a až můj čas udeří
pokorně se skloním: chyt'

Vím – co tvá dlaň uchopí
změní se a přetvoří
voda z koryt ustoupí
země padnou do moří

Vím jen pro tě dozrívám
touhou láme se můj hlas
večer mě svou láskou zraň
chyť si mě teď je můj čas

Pavouk: Jak ve dne po šatě
tak v noci poznám tě
budu tě líbat na ruku
i na patě

Má síť je rozprostřena
a sklídí žeň

Mouchy: Už jdeme jdeme

Pavouk: Na konci některé
z tisíce uliček
své kroky zastavím
udělám uzlíček

(1944)

Sledování dívky nesoucí šaty

Jdu

Začal příběh
ježž tu vyprávím
Byla to malá ulička
na Starém Městě Praha 1
začínala nějak od K.
A po ní přešla dívka jedna

jdu

Den: jistý pátek

jdu

Čas: x

jdu

Počasí: jako v listopadu
náhle už zase skoro nic
před chvílí přival vodopádu

Nálada: mírně rozkacen
na všechny mokré sezóny
a přece okouzlen

jdu

Jsem zase v staré metropoli

jdu

Nevěda ani kam jdu
vtom otvírá se leporelo
jdu
starých koutů a průchodů
jdu
mraveniště obchodů
v kterých jak by se všechno dělo
jdu
z příchodů a odchodů

jdu

To je jenom

jdu

část té poezie

jdu

jiné za sucha

jdu

jiné když se lije

jdu

Znáte tu poezii bot
ze kterých teče o překot

jdu

Polobotky poválečné

jdu

Ale já
vždyť mne znáte
jsem vždy spokojen
jdu
vždy mám nejvíce
hotov pít jenom vodu
jíst ze studentských menz
jdu
poslední opice
jdu
a vy všichni z rodu
homo sapiens

jdu

Nevěda ani kam jdu
vtom otvírá se leporelo
jdu
starých koutů a průchodů
jdu
mraveniště obchodů

v kterých jak by se všechno dělo
jdu
z příchodů a odchodů

jdu

To je jenom

jdu

část té poezie

jdu

Počasí: jako v listopadu
náhle už zase skoro nic
před chvílí přival vodopádu

Nálada: mírně rozkacen
na všechny mokré sezóny
a přece okouzlen

jdu

Zas ve staré metropoli

Byla to dívka
jak asparágus křehká

jdu

Byla to dívka
jak asparágus křehká

jdu v náladě jak asparágus křehké

jdu okouzleně za dívkou
a její boty lehké
zvučí jak kov

jdu jde jdu jde
křehká jak asparágus
jdu neujde
mým zrakům

Poletují tu nad krámy
to by i dítě rozechvělo
neóny v mlze reklamy

jdu
otvírá se leporelo
jdu
starých koutů a průchodů
jdu mraveniště obchodů

jdu
dívka povznáší modř šatů
azurových jak vlečka nebes
nebeských jako vzduť prapor
jednou provždy Spojených států

jdu

Jednou provždy
co vás napadá!

Spojené státy
takový statut

Stát!

Červená stát!

A ona jde
na druhé straně

Mám ji rád

Červená stát!

První zastavení

Mám ji rád

Přešla
Přejíždějí vehikly
Jdi!
Nerozvázně sejdi!
Přejede tě autobus
či Praga-Lady

Žlutá připravit!

Kdo vyjádří rovnici
gravitační sílu
kterou všichni básníci
bez rozdílu

Náhle objevují znovu
jak se prudce řítí
ne jablko Newtonovo
ale Evino

Žena!

Žlutá rozezlená
rozzelená

Zelená: jdi!

Běžím běžím

Tam
modré šaty!

jdu z šatů páře se ti nit
k mým rozzářeným zrakům
jdu rázným krokem setniny...

jdu

válka dávno není
a jak voják krokem rázným
a rázný krok se mění
blížím se

a jdu s bázní

A vím
že sledovat je zlé
opájet se je zlé
namlouvat si je zlé
to vše je klam

Ale je to překrásné
tušit je překrásné
věřit je překrásné
cítit je překrásné
že jsi milován

jdu
kdyby zmizela už teď
byl by to nejstrašnější zánik
jdu

nejhroznější předpověď
počátek rozběsněných panik
jdu
v duši břitce napjaté
k jednomu astrálnímu bodu
k naději milionté sté
jdu
nasytit se vlastních svodů

jdu
tak tu požehnaně jdem
pod jedním starostlivým bohem
já otrhanec básník bohém
a ona s čistým pohledem

jdu
vidím ji jenom zezadu
a myslím dopředu
sítí bláhových dohadů
ji opředu

Neb z dílen těch
a pracoven
a z kumbálků
kde svítí k práci
25 wattů blikavých
se poezie nevytrácí

Skrývá se v kupách oděvů
každým stehem je všitá v nich
v sukních i v prostých halenkách
a vždycky v šatech svatebních

A dívka povznáší modř šatů
azurových jak vlečka nebes
nebeských jak vzduť prapor
Panamy a Spojených států

Jak to? Panamy?

jdu

Nikdo za námi?

A dívka požehnaně jde
sledována svým strážným bohem
a za ní v dálce bezpečné
ji následuje básník bohém

A oba dali světu sbohem...

jdu

Sbohem dobo balónů
nenávratné časy...

Ale ne!
Náhle širé pole
Poledne!
Slunce jak malý míč
i tak oslňuje
Pole slunečnic
A nic!

Pak ten smutek
arogantní řeči
starých známých věcí

Ze všech koutů
z každé známé sluje
duši prostupuje

Vlevo v pozadí
nese chladný kámen
otisky tvých ramen

Sbohem lese volajících sýčeků
Sbohem bílá břízo na kraji
Náhle máme oba na krajíčku

Sedm let
kdo to říká
leží mezi námi

Zatím svět
donaříkal
strnul pod hvězdami

Ale ne!

Pryč širé pole

Poledne

Žádné slunce

Žádný malý míč

jdu

Zas ve staré metropoli

jdu

Nevěda ani kam jdu

vtom otvírá se leporelo

jdu

starých koutů a průchodů

jdu mraveniště obchodů

jdu

Počasí: jako v listopadu

náhle už zase skoro

Stát!

Ona stojí
u výkladní skříně

Výklad: Stát!

Druhé zastavení

Mám ji rád

Stojí

Jdi
jdi blíž
jdi rozvážlivě přihlédni

Pohled první

Pohled poslední?

Kdo vyjádří rovnici
gravitační sílu
kterou všichni básníci
bez rozdílu

Náhle objevují znovu
jak se prudce řítí
ne jablko Newtonovo
ale Evino

Žena

A teď to vím:

V pustině výkladní skříně
hedvábí

Hedvábí myslím na Lyon
Na Juliettu svého přítele

Na ty sny!

Pro Francii:

Ty vaše hory
kdo je ocení
pyšný Mont Blanc
vznešený Mont Genis

Pro něho:

Par une bombe atomique
je suis mort
c'est comique!

A z nejkrásnější strofy:

Když rozpoznáš
ve skle en face
a z boku profil

jemný profil

Pro tebe:

Ty vaše hory
kdo ty ocení...

Rozhovor
má nejmilejší pravda:

Nesete šaty?
To není jedno
kam je nesete
Zůstaňte třeba zde
Zkuste je v průjezdě!

Rozhovor
má nejmilejší lež:

Zbabělče
mluvíš nic neřekneš!

A proč tu usilovně jsem
pod jedním starostlivým bohem
já otrhanec básník bohém
a ona s čistým pohledem?

Proč!

Uzavřený kruh:

Proboha je bůh?!

Řekni rychle něco
Proboha
Teď ne na boha...

Pozdě

jde

jde jde odchází

mizí

Jít či nejít?
To je otázka!

Ryzí!

jdu běžím
za rohem
tam!

Modré šaty!

jdu z šatů páře se ti nit
k mým roztouženým zrakům
jdu rychlým krokem setniny...

A vím
jak sledovat je zlé
opájet se je zlé
namlouvat si je zlé
vše to je klam

Ale je překrásné
tušit je překrásné
věřit je překrásné
cítit je překrásné
že jsi milován

jdu
kdyby zmizela už teď
byl by to nejstrašnější zánik
jdu
nejhroznější předpověď
počátek rozběsněných panik
jdu

v duši břitce napjaté
k jednomu astrálnímu bodu
k naději náhle nejisté
jdu
nasytím se vlastních svodů?

jdu
vidím ji jenom zezadu
a myslím dopředu
sítí bláhových dohadů
ji opředu

Ty prostá
nesmělá
ty duše mého rodu
vdechnutá do těla
v němž neúpíš o svobodu

Ty slabá
nevinná
nepřemožitelná
chutnější než vína
krutější nežli šelma

Po tvoje podpatky
od krku není vady

Zní to jak pohádky
Šeherezády

Tisíc a jedna noc
samo sebou!

Především jedna noc
Ta s tebou!

Uprostřed mrtvých pohledů
živá!

Jsi jako hymna
skládána v ten den
kdy rozkvétají
růže pod ledem

A když tě hladí
ruka má
tak básním rukama

A vlasy máš oranžové
a oči máš
s jasným pohledem

jdem
jeden za druhým
pod jedním starostlivým bohem
já otrhanec básník bohém...

oba jsme dali světu sbohem...

jdu

Noc je tak tichá
měsíčná
a bílá jako padlý sníh
jen ve tvých očích blýská tma
milovat tě v ní není hřích

Náušnice
jak monstrance
opalizují na tvém uchu

Říkám si v duchu:
Pro mě odrance

Co?

Jaká noc?

Jde
aniž na mne pohlédne

Jaká?

Jaká noc?

Pravé poledne!

jdu jde jdu
malá ulička

jdu
otvírá se leporelo
starých koutů a průchodů
jdu
mraveniště obchodů

jdu
Zvony rozhoupaly
srdce kovová

jdu
Moje srdce

Taková!

Taková zář se tu rozlila
Poledne na Starém Městě

jdu
Idyla!

jdu
I ten ověčnený hrob
ten náhrobek
ta malá deska

jdu
žijí dvojnásob
ti ve hrobech
i dneska

A nesledují sledování
neřívají se

jdu
proč mě nevidíte vy tam vpředu
jste sledována

Modrou nit ze tvých šatů předu
vy tam vpředu

Rána!

Rána?

Někdo střílí!

jdu
někdo po mně střílí

jdu
bozi dopustili

Amor střílí!

Vy tam vpředu
Vyslankyně žen
Jsem zasažen!

Padám padám

Adam!

Zdvihněte prapor
vašeho státu
nebeskou vlečku
zabalte mě do ní

Ať historie
milostná
udělá tečku

Slyším zvony zvoní!

Vy tam vpředu!

Proč se neohlédneš!

Jdeš z šatů páře se ti nit
k mým zkrváceným zrakům
jdu skleslým krokem setniny...

Ubitý z bitev mnohých
Bolí mě u srdce
a tíží nohy

A ona si jde

jde

Sbohem!

Řečeno starým slohem:
Jde jako víla v plavném kroku
a přímka šatů modrobílá
drobounkou vlnku jejích boků
ve vlnobití rozbouřila

V zoufalství chtěl bych řvát:

Mám tě rád!

Ržát jako kůň jenž klesl pod náklad

Mám tě rád!

Tři slova jež se šeptají chci řvát

Mám tě rád!

A kdesi přede mnou
terčík zad
útlých zad

Stát!

Msta!

Poslední zastavení

Poklekám na holé zemi

Rozhovor
má nejmilejší pravda:

Země za mě
Obloha za boha
mluví

Bláhové volat duši
i na onen svět
jako divoké husy
vrátí se zpět

Možná že dnes a možná
až za lidský věk
tvé oko znovu pozná
ten náramek

I její duše musí
i kdyby nezasáh
jako divoké husy
na veliký tah

Rozhovor
má nejmilejší lež:

Nechci!

Msta!

Ruce před ústa
Hlásnou troubou řvu
Burcuji oblohu!

Luk napni amore
a zasáhni tu dívku
šíp protne dřík
a vyleje se hlas

ozvěnou zazní po průjezdech
v ulicích zazní zmateně
nářek milostný
její hlas

Chci ať trpí!

Oči chrpy
ať jí zkrvaví

Srdce chladné
bezodkladně
zřeřaví

Minuty váhají

Čekám

Zapřísahám
Evu Adam

Jde

Eva jde

Vidím na konci třídy

jde nejdu

Kdo vyjádří rovnicí
gravitační sílu
kterou všichni básníci
bez rozdílu

Náhle objevují znovu
jak se prudce řítí
ne jablko Newtonovo
ale Evino

A nejdu dál!

Jen do sebe zahleděn

Taková!

Taková záře se tu rozlila

Taková záře se rozlila
v mé duši

Idyla!

V mém srdci zpustošeném

Idyla!

Zakrváceném

Idyla!

Rozviňte prapor
Vašeho státu
Nebeskou vlečku
zahalte se do ní

ať historie
milostná
udělá tečku

Co je mi teď po ní!

Teď přijde snad ta doba
bolesti odsunu
zajme mě fialová
nálada ocúnů

jdu
teď
sám se sebou

Na věži bila
jedna
Pro duši jako lék
hodina
srdce zahalila
do ohořelých pokrývek

jdu

Jen
do sebe zahleděn

Jak chvíle utekla
Co na tom ztratí-li se
do krámu jednoho
s nápisem: Šaty – Plissé

Co na tom ztratí-li se?

Snad vadí
že ji nikdy nepohladím?

Byla to dívenka
jak asparágus křehká

jdu
v náladě jak asparágus křehké

jdu

To je jenom

jdu

část té poezie

jdu

Den: jistý pátek

jdu

Čas: x

jdu

104

Počasí: jako v listopadu
náhle už zase skoro nic
před chvílí přívál vodopádu

Nálada: mírně rozkacen
na všechny mokré sezóny
a přece okouzlen

jdu

Jsem zase v staré metropoli

jdu

A nevěda ani kam jdu

Vtom otvírá se leporelo

jdu

starých koutů a průchodů

jdu

mraveniště obchodů

v kterých jak by se všechno dělo

jdu

z příchodů a odchodů

jdu

To je jenom

jdu

Část té poezie

A žádná sukně skládaná
nikdy nedoví se
že je tu báseň skládána

a píseň

Sonet na Manon Lescaut

Proč nezničíš mě laskáním
jak mšice vonné luhy
proč musí přijít druhý?
Pan Duval se svým mlaskáním

Tvá ústa jsou tak nesmělá
Jako sluníčko na dlani
mě dráždí jejich šimrání
abych už zase letěla

Tvé ruce ve tmě šátrají
bezradně po mé hrudi
a touhy ve mně budí

ale když už jsme na kraji
té rozpustilé kolíbký
spokojíš se jen polibky

Balada o chlapečkovi

Život mi onikal. Tepal mě. Cepoval.
Kopal mě do ledví. Až si mě vychoval:

Chlapečku!

Potom mi přikládal náplasti na rány.
S krásou mě seznámil. Řekla mi v ústraní:

Chlapečku!

A když mi vlasy prořídly na lebce,
směl jsem se naklonit k vrnící kolébce:

Chlapečku!

A zítra najednou, možná už k poledni
pozve mě k večeři. A bude poslední...

Chlapečku!

(1980)

Dopisy

(Berlín 1943 – Praha 1946)

Milý Emile,

lze ti napsati dopis, který nevím kdy a jak bude odeslán z tohoto Durchgangslageru podivného a zvučného, nějak severského jména Wilhelmshagen. Je to směs nových zážitků, ovšem vesměs z oblastí velmi ponurých a nízkých. Buď vydána chvála všem potravinám, které byly vzaty s sebou, ale zároveň té úzkosti všech těch, kterým zbylo něco od masa a zkaženíschopného. Je nutno však napsat alespoň něco konkrétního v pořádku, v němž se to dalo. Každý pokus o originální formu dopisu by byl příliš žalostný, skutečnost je velmi lapidární. Náš roztřídovací tábor za Berlínem je částečným cílem naší cesty. Dospíváme tam až odpoledne čtvrtedního, strávivše velmi zimomřivou noc, ráno i den. Já zaujal velmi dobré místo u okna. Celková doba spánku asi 1 hod. Příšerné řeči spolujezdců. Fráze, které jsem si nezapisoval. Rčení. Všecko pestré a co nejsprostší tak pěkně syrově. Škoda že nezaznamenáno.

Tábor sestávající z mnoha dřevěných baráků je v lese pěkně ukryt a tichý, ohrazený dvojitým „sloním“ dřevěným oplocením a rozdělený v mnoho oddílů, z nichž v jednom budeme my, v jiném už jsou Francouzi, Belgičané, Holanďané atd. atd. Nejprve nás promíchají a zapředou rozhovor s několika Francouzi. Pak nás rozdělují, my zaujímáme vlastní tábor, pět to dřevěných chalup s ústředním topením, prostorné síně nebo vlastně poněkud prostorné, kde nás bydlí ve dvou řadách nad sebou po pětadvaceti. Spí se na prknech vzdálených asi palec od sebe, bez podložek a bez pokrývek. Je teplo. Noc se prospí v šatech a úmorném spánku. Prostředí totéž co ve vlaku nebo poněkud lepší. Jíme. Pijeme. Dnes snídaně v 10 hod., oběd v 5 hod. Večeře 0. Žádné odvody. Ráno přijde mnoho lidí, zástupců to firem z Berlína, a vybírají si z nás podle lejster, která náhodou jim opět vybrali na pracovním úřadě Berlín. Tak nás odvedou za dnešek asi 600. Ostatních asi 200 zbývá a táboříme zde spoře druhou noc. Prostředí se lepší, nastává nyní klid, protože ostatní se šli bavit do sousedního ba-

ráku s Ukrajinkami. Já nejdu, protože jsem líný a toužím po chvíli, kdy si oddechnu. Říkám si v duchu, škoda že jsi nešel, ty holky jsou opravdu hezké. Ale v přítomné chvíli cítím tlak a chystám se na latrinu. Jediné noviny, s nimiž jsem úzkostlivě šetřil, už došly, a teď budu volit mezi různými dopisními papíry. Ale latrina je tichá a idylická. Mimoto bych se mohl vyspat s holkami za kus chleba nebo salámu. Ale!? Ještě slabý žaludek na takové věci. Stačí zdejší strava. Eintopf a černá káva v enormním množství. Spojitost se světem tady žádná. Žádné známky k dostání, žádná pošta. Budoucnost se šklebí. Mé myšlenky: toho klidu a pozorování. Ovšem poslední noci s tebou, kdy se jakoby skrze jinou podobu vracelo tvořivé spolužití, se trochu hašteří se zdejšími nocemi. Vrátím se?

Nelze mi ještě psát. Nutné čekat.

Já i ty. Maluj!!!!

Bez vtipu je mi pěkně až na jistou nejistotu

Nejlepší pozdravy

Jarka

čekat prosím několik dnů.